

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN		STUDIERNAS MÅL HELA EXAMEN ELLER EXAMENSDEL/EXAMENSDEL AR	
ANTALET EXAMINA Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik (GE): 2 424 st. Yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik (YE): 57 st. Specialyrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik (SYE): 1–4 st.		Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik hel examen examensdel/ 95,4 % delar 4,6 %	
ANTAL EXAMENSDELAR Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik: 20 628 st. Yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik: 336 st. Specialyrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik: 9 st.		Yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik hel examen examensdel/ 76,6 % delar 23,4 %	
Gemensamma examensdelar (GED): 942 st. Lokala examensdelar: 780 st.		Specialyrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik hel examen examensdel/ 100 % delar 0 %	
		Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik Datanom 48 st. Elektronikmontör 198 st. Montör inom välfärdsteknik 87 st. IT-stödperson 942 st. Programutvecklare 912 st. Datanätsinstallatör 291 st. Inga uppgifter 9 st.	
		Yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik Datanom (YE) 1–4 st. Inga uppgifter 57 st.	
		Specialyrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik Inga uppgifter 1–4 st.	

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Reflektioner

Antal avlagda examina

- Prestationsmängderna har hållits på samma nivå som året innan. De fem populäraste examensdelarna är också desamma. Examensdelen Implementering av ett inbyggt system har blivit klart populärare. Antalet avlagda yrkesexamen har ökat klart jämfört med 2023 (58,3 %).

Antal avlagda examensdelar

- Liksom antalet avlagda examina har också antalet avlagda examensdelar hållits på samma nivå som 2023.

Antal avlagda kompetensområden

- I fråga om grundexamen är situationen densamma som året innan, dvs. examensbenämningarna IT-stödpersonen och Programutvecklare är fortfarande populärast.

Övriga reflektioner

Förhållandet mellan de lokalt avlagda examensdelarna är exceptionellt stort hos vissa utbildningsanordnare. Arbetslivskommissionen kommer att följa upp saken med tanke på kvalitetskontrollen.

- I fråga om yrkesexamen är examensmålet för över 20 % att avlägga en examensdel.

Arbetslivskommissionen för ICT-branschen, lägesbild 2024

ANORDNANDE AV EXAMINA

ANORDNARTILLSTÅND

GE i informations- och kommunikationsteknik: 61 st.
YE i informations- och kommunikationsteknik: 33 st.
SYE i informations- och kommunikationsteknik 18 st.

AKTIVA ANORDNARE

GE i informations- och kommunikationsteknik: 53 st.
YE i informations- och kommunikationsteknik: 17 st.
SYE i informations- och kommunikationsteknik 3 st.

ICKE-AKTIVA ANORDNARE

GE i informations- och kommunikationsteknik: 8 st.
YE i informations- och kommunikationsteknik: 16 st.
SYE i informations- och kommunikationsteknik 15 st.

ANORDNANDE AV EXAMINA Diskussion

SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA

Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik

Finska 95,67 %
Svenska 2,60 %
Engelska 1,90 %

Yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik

Finska 100 %

SYE i informations- och kommunikationsteknik

Finska 100 %

Anordnartillstånd

- Procentuellt sett finns det väldigt många icke-aktiva anordnare inom SYE.
- Antalet anordnartillstånd har varit nästan oförändrat, en liten ökning i det totala antalet.

Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer

Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik:

- Flest examina avlades i huvudstadsregionen, men den geografiska täckningen är ändå mycket god, eftersom studerande utexamineras runt om i landet. Största delen av grundexamina avlades på finska, men examina har även avlagts på svenska och engelska.

Yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik:

- Examina avlades vid cirka tio läroanstalter på olika håll i landet, men flest examina avlades i huvudstadsregionen. Alla yrkesexamen avlades på finska.

Specialyrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik:

- År 2024 avlades endast några specialyrkesexamina i informations- och kommunikationsteknik på finska, så det finns ingen närmare specifikation.

Arbetslivskommissionen för ICT-branschen, lägesbild 2024

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik

Arbetsplats 46,3 %

Läroanstalt 36,2 %

Arbetsplats + läroanstalt 10,6 %

Inga uppgifter 6,9 %

Yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik

Arbetsplats 77,1 %

Läroanstalt 9,2 %

Arbetsplats + läroanstalt 11,0 %

Inga uppgifter 2,7 %

SYE i informations- och kommunikationsteknik

Arbetsplats 100 %

Läroanstalt 0,0 %

Arbetsplats + läroanstalt 0,0 %

Inga uppgifter 0 %

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

GE i informations- och kommunikationsteknik:

- Cirka en tredjedel är yrkesprov vid läroanstalter. En utmaning inom grundexamina är bl.a. minderåriga studerande. Det viktigaste är att miljön för yrkesprov motsvarar genuina arbetsuppgifter i arbetslivet, och att även en representant för arbetslivet deltar i bedömningen.
- En utmaning är också att arbetslivet är ovilligt att ta emot studerande för utbildningsavtal/att avlägga yrkesprov.
- Andelen "Inga uppgifter" har minskat, och det är allmänt taget en bra sak. Det bör dock observeras att vissa utbildningsanordnare tyvärr har en betydande andel "Inga uppgifter" i förhållande till antalet prestationer. Det finns mycket variation, vissa har en mycket hög andel av yrkesprov som görs på arbetsplatsen.

YE i informations- och kommunikationsteknik:

- Antalet yrkesprov på arbetsplatsen och arbetsplatsen+läroanstalten sammanlagt är på god nivå.

Specialyrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik:

- Antalet prestationer är litet, examina har ordnats av tre utbildningsanordnare.

Arbetslivskommissionen för ICT-branschen, lägesbild 2024

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Responsenkäter (bedömningsskala 1–5)

STUDERANDERESPONSENS AVSLUTANDE ENKÄT, YRKESPROV

GE i informations- och kommunikationsteknik 4,3
YE i informations- och kommunikationsteknik 4,4
SYE i informations- och kommunikationsteknik 0 st.
(nationellt medeltal 4,6)

RESPONS FRÅN ARBETSPLATSHANDLEDAREN

GE i informations- och kommunikationsteknik 4,3
YE i informations- och kommunikationsteknik 4,4
SYE i informations- och kommunikationsteknik 0 st.
(nationellt medeltal 4,2)

ARBETSPLATSRESPONS

GE i informations- och kommunikationsteknik 4,2
YE i informations- och kommunikationsteknik 4,5
SYE i informations- och kommunikationsteknik 0 st.
(nationellt medeltal 4,2)

Diskussion

Studeranderespons

- I grundexamen i informations- och kommunikationsteknik är medeltalen mycket goda, och har varit det redan i flera års tid.
- I yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik ligger medeltalen också på en god nivå. Där har dock skillnaden mellan åren varit större.

Respons från arbetsplatshandledaren

- I grundexamen i informations- och kommunikationsteknik är medeltalen mycket goda och variationerna från tidigare år har varit små.
- Yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik är också på utmärkt nivå och har utvecklats gynnsamt under de senaste åren.

Arbetsplatsrespons

- I grundexamen i informations- och kommunikationsteknik ligger medeltalen på en god nivå. Det har förekommit lite variation mellan åren. Med några undantag har medeltalet hållits mellan 4,00 och 4,30.
- I yrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik ligger medeltalen på en mycket god nivå. Där har det funnits betydande variationer mellan olika år (3,47–4,93).
- Det finns inte tillräckligt med respondenter för specialyrkesexamen i informations- och kommunikationsteknik.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

GE i informations- och kommunikationsteknik
Lärare och representant för arbetslivet (tvåpartsbedömning) 61,6 %
inga uppgifter 1,1 %

YE i informations- och kommunikationsteknik
Lärare och representant för arbetslivet (tvåpartsbedömning) 96,3 %
inga uppgifter 0,9 %

SYE i informations- och kommunikationsteknik
Lärare och representant för arbetslivet (tvåpartsbedömning) 100 %
Inga uppgifter 0 %

VITSORD I BEDÖMNING AV KUNNANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

GE i informations- och kommunikationsteknik
Medeltal 3,8
Yrkesinriktad examensdel 3,9
Gemensam examensdel 3,6
(nationellt medeltal 3,7)

(Medeltalen beräknas med skyddade tal)

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen samt om vitsorden för bedömning av kunnande

GE i informations- och kommunikationsteknik:

- Tvåpartsbedömningen genomförs inte enligt målen. Andelen har också sjunkit något jämfört med året innan i en sämre riktning.
- Medeltalet för vitsorden för bedömning av kunnande ligger något över det nationella medeltalet, och vitsorden för yrkesinriktade examensdelar ligger också på god nivå. Medeltalet för de gemensamma examensdelarna är lägre än det nationella medeltalet.

YE och SYE i informations- och kommunikationsteknik:

- Tvåpartsbedömningen genomförs väl. Yrkes- och specialyrkesexamina bedöms som godkända/underkända.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Reflektioner

Yrkesprov som ordnas vid läroanstalten

- Representanter för arbetslivet deltog i bedömningen i endast 20 % av yrkesproven i grundexamina. Detta är oroväckande, eftersom tvåpartsbedömningen således inte förverkligas i yrkesproven.
- I arbetslivet har man inte nödvändigtvis tid och resurser för att delta i bedömningen, och tvåpartsbedömningen är inte lätt att lösa eller realistisk ur läroanstaltens eller arbetsgivarnas perspektiv. Med tanke på den studerandes rättigheter måste hen dock kunna avlägga yrkesprovet inom skälig tid, så utbildningsanordnarna sköter yrkesprovsarrangemangen med iakttagande av rimlighetsprincipen.
- Ofta belastar bedömningen vissa representanter för arbetslivet mest, och det är utmanande att få nya representanter.

Planer för bedömning av kunnande

- Planerna för bedömning av kunnande är goda. Kvaliteten på den personliga tillämpningen har förbättrats i fråga om påvisande och bedömning av kompetens.

Utvecklingsobjekt för utbildningsanordnare

- Som yrkesprov på arbetsplatsen räcker inte en annan enhet inom samma organisation, utan provplatsen ska ha ett annat FO-nummer.
- För minderåriga är högklassiga yrkesprovsplatser och bedömningens tvåpartsbasis utmanande.

Övriga reflektioner

- Identifiering och erkännande fungerar vid läroanstalterna. När det gäller unga finns det i regel inget behov av erkännande.
- I små enheter personifieras utbildningsverksamheten och arbetslivssamarbetet i fråga om yrkesprov och bedömare. Hur garanteras kontinuitet och jämn kvalitet vid personalbyten?
- Hur hänvisas myndiga personer till utbildningstjänster? Samarbete mellan sysselsättningstjänsterna och läroanstalterna?
- Vilken roll har arbetslivskommissionerna i fortsättningen?
- Hur påverkar det kommande försöket med verksamhetsstyrning anordnandet av yrkesutbildning samt en jämn kvalitet och likabehandling i verksamheten?
- Planerna för bedömning av kunnande är inte längre lagstadgade från och med början av 2025. Vilken effekt kommer detta att ha på kvaliteten i framtiden?
- Ändringarna i finansieringslagen och kontinuiteten fördunklar framtidsutsikterna.
- Utbildningsanordnarna lämnar centraliserat ut gott om data till de nationella datalagren, men deras transparens och öppenhet är ännu inte klara. Lyckligtvis har man nu fått nationella rapporter för övervakning av kvaliteten på yrkesprov.
- Kvaliteten utmanas av de ständiga förändringarna inom yrkesutbildningen.

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

Grundexamen i informations- och kommunikationsteknik

- En del läroanstalterna och arbetslivet har en beklaglig attityd att de som avlagt grundexamen inte skulle vara redo för arbetslivet direkt, eftersom deras utbildningsnivå eller arbetserfarenhet inte är tillräcklig.
- De studerande anser att man inte behöver gå igenom saker från högstadiet på nytt, utan att man borde använda tiden till studier i yrkesämnen.
- Integreringen av gemensamma examensdelar varierar från läroanstalt till läroanstalt, kan man ge anvisningar med exempel?
- Tekniken, digitaliseringen och utnyttjandet av AI förändrar arbetsuppgifterna, affärsverksamheten och verksamhetsmiljön i allt snabbare takt, och examensgrunderna förnyas inte lika smidigt. Detta förklarar att utbildningsanordnare utarbetar lokala examensdelar för kompetensbehoven inom sitt verksamhetsområde och arbetslivet.
- Tekniken och digitaliseringen utmanar utbildningsanordnarna: finansieringen minskar och de licenser som används i arbetslivet är dyra och ofta utmanande att erbjuda läropliktiga. Hur löser man de trygga verksamhetsmiljöer som lagstiftningen förutsätter samt den senaste kunskap och kompetens som arbetslivet förutsätter?

YE och SYE i informations- och kommunikationsteknik

- I fråga om yrkes- och specialyrkesexamina ökar antalet delexamina eventuellt när finansieringen ändras och mängden kontinuerligt lärande begränsas.
- Till yrkes- och specialyrkesexamina kommer först 1.1.2026 nya valfria examensdelar i fråga om den kompetens som digitaliseringen och den gröna omställningen förutsätter. Det behövs dock kompetens redan här och nu.
- Hur syns AI/kommer AI att synas i examensgrunderna, och behöver den synas? Kan AI ersätta någon kompetens och göra den onödig?
- Precisionsutbildning och smidig utveckling av kompetensen är en förutsättning för att främja den finländska konkurrenskraften. Detta förutsätter ett nära samarbete mellan utbildningsanordnare och företag. Allt oftare kommer man att erbjuda delexamina, lokala examensdelar och avgiftsbelagd utbildning, eftersom den nuvarande verksamhetsmodellen för uppdatering och förnyelse av examensgrunderna inte i tillräcklig utsträckning betjänar arbetslivet

Reflektioner kring examensstrukturen

Inga kommentarer.

KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. Kvantitativa uppgifter (anordningstillstånd, prestationsuppgifter och responsuppgifter m.m.) har hämtats i början av 2025, och uppdateringar som lagts upp i Vipunen senare inte har uppdaterats i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2024.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Källmaterialet i lägesbildens reflektioner har varit till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder, planer för bedömning av kunnande samt eventuella begäran om rättelse gällande bedömning av kunnande som gjorts av studerande. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats:

<https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Arbetslivskommissionernas sekretariat, arbetslivskommissioner@oph.fi